

KRASNE • MALAWA • PALIKÓWKA • STRAŻÓW

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Krasne

*Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia,
w imieniu swoim, Rady Gminy Krasne
oraz pracowników Urzędu Gminy,
życzymy, aby ten wyjątkowy, nadchodzący czas
był okresem radości, spokoju i wewnętrznej siły.*

*Niech codzienne troski ustąpią miejsca świątecznej,
podniosłej atmosferze, zaś zbliżające się Święta
będą okazją do zadumy,
ale i radości z rodzinnego spotkania.*

*Niech przyniosą wytchnienie od codziennych zmagania i trosk.
Oby magia Bożego Narodzenia przetrwała w nas jak najdłużej,
a Nowy 2022 Rok przyniósł spełnienie wszelkich planów i zamierzeń!*

Przewodniczący Rady Gminy
Grzegorz Nowak

Wójt Gminy Krasne
Wilhelm Woźniak

Kwartalnik
Biuletyn Informacyjny
„Razem”

Wydawca:
Gmina Krasne
36-007 Krasne 121
tel.: 17 23 00 200
www.gminakrasne.pl

Adres redakcji:
Gminny Ośrodek Kultury
i Biblioteka w Krasnem
36-007 Krasne 743
tel.: 17 23 00 347
www.gokkrasne.pl
poczta@gokkrasne.pl

Zespół redakcyjny:
Lidia Hajduk
Georgina Giedlarowicz
Ireneusz Śpiewła
Małgorzata Antczak

Opracowanie graficzne:
Marcin Kipisz | Małe Sztuki

ISSN 2392-1722
Nakład: 2 600 egz.
Do druku oddano: 9.12.2021 r.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za zamieszczone reklamy oraz za treści
autoryzowane i zastrzega sobie prawo
do skracania tekstów

Biuletyn jest rozpowszechniany
bezpłatnie

PRZEDSZKOLE I ŻŁOBEK MUSIC GARDEN

ZAPRASZA WSZYSTKIE DZIECI
DO NASZYCH PLACÓWEK:
- KRASNE 916 A
- PALIKÓWKA 271

ŻYCZYMY
ZDROWYCH
I SPOKOJNYCH ŚWIĄT
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU!

518 239 319

www.przedszkolemuzyczne.edu.pl

Szanowni Państwo!

Szybkimi krokami zbliżamy się do końca 2021 roku, który mimo trwającej pandemii obfitował w wiele wydarzeń.

To właśnie w tym roku został przeprowadzony Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, który dostarczył szczegółowych danych statystycznych o liczbie ludności, terytorialnym rozmieszczeniu, strukturze demograficzno-społecznej i zawodowej, sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych i rodzin. W naszej gminie osiągnęliśmy bardzo dobry wynik spisowy, za co dziękuję wszystkim Mieszkańcom. Mimo pandemii, realizowaliśmy w odchodzącym roku szereg zadań inwestycyjnych gminy, z których w szczególności chciałbym wymienić zakończenie I etapu budowy drogi publicznej Malawa-Zagóra o wartości 4 969 200 zł, budowę drogi do stacji kolejowej Rzeszów-Załęże o wartości 203 200 zł oraz szereg inwestycji polegających na remontach istniejących dróg, chodników, sieci kanalizacyjnych i wodociągowych. Przy okazji nadmieniam, że na przyszły rok planujemy rozbudowę oczyszczalni w Krasnem, która będzie jednym z ważniejszych i najbardziej kosztownych zadań do realizacji. Uważam jednak, że dla rozwoju Gminy Krasne

w perspektywie czasowej powyższe przedsięwzięcie jest konieczne i jak najbardziej nieodzowne.

Dla ochrony i podniesienia bezpieczeństwa naszych Mieszkańców zakupiliśmy i zainstalowaliśmy w każdym sołectwie defibrylatory AED. Nadal przyjmujemy zgłoszenia tych osób, które chciałyby się przeszkolić z obsługi tych urządzeń.

Ważnym wydarzeniem było wręczenie 101 stypendiów dla uczniów naszych szkół za szczególne osiągnięcia - wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe, sportowe oraz artystyczne za ogólną kwotę 71 000 zł.

W upływającym roku 2021 nasze instytucje, zarówno oświatowe, wychowawcze, opiekuńcze, kulturalne, jak i sportowe starały się jak najlepiej realizować swoje zadania. Wszystkim więc Pracownikom serdecznie dziękuję, wierząc równocześnie w to, że nie zabraknie nam sił i zapału do pracy w 2022 roku.

Korzystając z tego miejsca serdecznie dziękuję za wytrwałość i niezłomność przy pracy nad biuletynem „Razem” całemu Zespołowi redakcyjnemu, który od szeregu lat przygotowuje nasze czasopismo, dzięki któremu docieramy do Państwa, mam nadzieję, z ciekawymi i pożytecznymi informacjami.

Trwająca pandemia nie zakłóciła także pracy Urzędu Gminy Krasne, który wypełnia szereg zadań usługowych dla naszych Mieszkańców. Cały czas nasz urząd jest otwarty dla interesantów, przy zachowaniu podstawowych zasad dotyczących ochrony przed Covid-19.

Droży Państwo! Życzę Wszystkim, aby Nowy Rok 2022 przyniósł jeszcze więcej sukcesów i satysfakcji z tego, co wykonujemy na co dzień. Przede wszystkim zaś życzy mi sobie nawzajem dużo, dużo zdrowia.

Wilhelm Woźniak
Wójt Gminy Krasne

Zdaniem sołtysów

Przełom roku zawsze jest okazją do podsumowań i planów na przyszłość. Przygotowując się do Świąt Bożego Narodzenia zawsze zastanawiamy się, czy mijający rok był udany dla nas, dla naszych rodzin i dla naszych społeczności.

Pracując jako sołtysi, widzimy że Mieszkańcy gminy Krasne to ludzie bardzo zaangażowani, a trudności ich motywują, a nie zniechęcają. Podczas zebrań wiejskich i rozmów z nami wskazali szereg spraw koniecznych do realizacji w swoich miejscach zamieszkania.

Mimo, że budżet gminy zawsze jest zbyt mały, by podołać wszystkim potrzebom, to jak się okazuje, w kończącym roku udało się zrealizować kilka projektów. We wszystkich sołectwach częściowo poprawiono stan dróg, na wielu odcinkach udrożniono rowy. Dodatkowo w Krasnem zrealizowano Fundusz Sołecki, w Malawie wykonano drogę, w Strażowie powiększono parking przy Zespole Szkół i uregulowano stan prawny gruntów pod szatnią na stadionie sportowym, a w Palikówce rozpoczęto uszczelnianie kanalizacji i wykonano chodnik. Niestety, nie wszystko udało się zrobić. W dalszych

zamierzeniach Sołtysów i Rad Sołeckich jest: w Krasnem – wymiana urządzeń na placu zabaw przy Crasnovii (obecne są już zużyte, stare i zniszczone), w Malawie – wykonanie mostku przy stadionie sportowym (obecny nie jest bezpieczny dla korzystających z niego dzieci), zagospodarowanie placu przybudynku GOK-u, rozgraniczenie drogi tzw. ponemieckiej, w Strażowie – wykonanie dróg na Skotnik i na osiedle Bażantarnia, a w Palikówce – kontynuacja budowy chodnika i budowa drogi tzw. granicznej. Brakuje też stałych miejsc urzędowania sołtysa, gdzie moglibyśmy np. mieć dyżur i nie być kłosem u kogoś. We wszystkich sołectwach jest potrzeba uzupełnienia oświetlenia ulicznego oraz ciągłego remontowania istniejących dróg i chodników. Ważną potrzebą jest usuwanie barier architektonicznych (np. wyposażenie obiektów publicznych we windy), które ciągle są uciążliwą niedogodnością dla Seniorów naszych wsi. Wsie rozrastają się, coraz więcej osób chce u nas mieszkać, powstaje sporo nowych domów, osiedlają się nowi Mieszkańcy, chcemy by żyło im się wygodnie, z dogodną infrastrukturą drogową i sprawnym transportem publicznym, żeby czuli się Mieszkańcami gminy Krasne. Nie ustajemy w działaniach dla polepszenia życia mieszkańców wsi wykorzystując fundusz sołecki, pomoc mieszkańców i organizacji pozarządowych. Dziękujemy za wsparcie naszych działań i społeczną pracę

Stowarzyszeniu Kobiet Krasne, Kołu Kobiet w Malawie, Towarzystwu Społeczno-Kulturalnemu „Strażowanie”, Stowarzyszeniu Kobiet w Palikówce, Fundacji „Krasno-ludek”, Fundacji „Mały Wielki Krok”, wszystkim druhom Ochotniczych Straży Pożarnych i sportowcom wszystkich klubów sportowych z terenu gminy Krasne. Dziękujemy proboszczom parafii gminy Krasne i organizacjom działającym przy parafiach. Pamiętamy, że za każdym zadaniem stoi ogrom pracy i zaangażowania. To dzięki Wam i Waszej pracy można było zorganizować wiele uroczystości w naszych miejscowościach. Dziękujemy za współpracę władzom gminnym, radnym – prosimy jednocześnie, słuchajcie o naszych problemach i potrzebach, to potrzeby naszych sołectw i głos naszych Mieszkańców. Dlatego Wam wszystkim, DZIĘKUJEMY.

A na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia i Nowy 2022 Rok życzymy:

**By Wam wszystko pasowało,
by kłopotów było mało,
byście zawsze byli zdrowi,
by problemy były z głowy,
by się wiodło znakomicie
i wesołe było życie!**

Stanisław Falandysz – Krasne
Eugeniusz Piotrowski – Malawa
Piotr Lecki – Strażów
Marcin Leśko – Palikówka

Sprawozdanie z obrad Rady Gminy Krasne

XLIII sesja z dnia 29.09.2021 r.

1. Uchwała Nr XLIII/305/2021 RGK w/s określenia kryteriów naboru do gminnych przedszkoli prowadzonych przez Gminę Krasne na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego.

2. Uchwała Nr XLIII/306/2021 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2021.

3. Uchwała Nr XLIII/307/2021 RGK w/s emisji obligacji.

4. Uchwała Nr XLIII/308/2021 RGK w/s o zmianie uchwały w sprawie zarządzenia poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz ustalenia wynagrodzenia za inkaso.

5. Uchwała Nr XLIII/309/2021 RGK w/s o zmianie uchwały w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

6. Uchwała Nr XLIII/310/2021 RGK w/s sprzedaży bezprzetargowej nieruchomości położonej w miejscowości Krasne, stanowiącej własność Gminy Krasne.

7. Uchwała Nr XLIII/311/2021 RGK w/s wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych w miejscowości Palikówka na własność Gminy Krasne.

8. Uchwała Nr XLIII/312/2021 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

9. Uchwała Nr XLIII/313/2021 RGK w/s określenia wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz wzoru deklaracji o dochodach z gospodarstwa domowego.

10. Uchwała Nr XLIII/314/2021 RGK w/s przystąpienia do opracowania „Strategii ZIT Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030”.

XLIV sesja z dnia 9.11.2021 r.

1. Uchwała Nr XLIV/315/2021 RGK w/s uchwalenia zmiany nr 7 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne cz.I.

2. Uchwała Nr XLIV/316/2021 RGK w/s uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu osiedla mieszkaniowego „Mazurówka” w Krasnem - Etap I.

3. Uchwała Nr XLIV/317/2021 RGK w/s dopłat do zbiorowego odprowadzania ścieków.

4. Uchwała Nr XLIV/318/2021 RGK w/s dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego Gminy Krasne.

5. Uchwała Nr XLIV/319/2021 RGK w/s przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Krasne na lata 2021-2026”.

6. Uchwała Nr XLIV/320/2021 RGK w/s zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Krasne.

7. Uchwała Nr XLIV/321/2021 RGK w/s podtrzymania stanowiska w/s skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

8. Uchwała Nr XLIV/322/2021 RGK w/s ustalenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dzieci w Publicznym Żłobku w Krasnem.

9. Uchwała Nr XLIV/323/2021 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2021.

10. Uchwała Nr XLIV/324/2021 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

11. Rada Gminy postanowiła nie obniżać średniej ceny sprzedaży drewna obowiązującej w 2022 roku.

12. Uchwała Nr XLIV/325/2021 RGK w/s wysokości stawek kwotowych podatku od nieruchomości.

13. Rada Gminy postanowiła aby wysokość stawek podatku od środków transportowych na 2022r. utrzymać na poziomie 2021 roku.

14. Uchwała Nr XLIV/326/2021 RGK w/s zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych.

XLV sesja z dnia 30.11.2021 r.

1. Uchwała Nr XLV/327/2021 RGK w/s przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krasne na lata 2021 – 2025.

2. Uchwała Nr XLV/328/2021 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2021.

3. Uchwała Nr XLV/329/2021 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

4. Uchwała Nr XLV/330/2021 RGK w/s obniżenia ceny skupu żyta.

5. Uchwała Nr XLV/331/2021 RGK w/s wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty.

6. Uchwała Nr XLV/332/2021 RGK w/s określenia stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

7. Uchwała Nr XLV/333/2021 RGK w/s obciążenia nieruchomości stanowiącej własność Gminy Krasne, położonej w obrębie Krasne gm. Krasne.

8. Uchwała Nr XLV/334/2021 RGK w/s ustalenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dzieci w Publicznym Żłobku w Krasnem.

Opracowała: Z. Berłowska

OBOWIĄZKOWA EWIDENCJA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH (SZAMB) ORAZ PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888) gminy mają ustawowy obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

W związku z powyższym, zwracamy się z prośbą do właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Krasne, które nie są podłączone do istniejącej sieci kanalizacyjnej o wypełnienie zgłoszenia dotyczącego posiadanego zbiornika bezodpływowego (szamba) lub przydomowej oczyszczalni ścieków do gminnej ewidencji.

Zgłoszenie obejmuje podstawowe informacje umożliwiające prowadzenie ewidencji. Druki zgłoszenia można otrzymać w Urzędzie Gminy Krasne – Referat Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska lub pobrać ze strony www.gminakrasne.pl (zakładka Ochrona Środowiska, Gospodarka Odpadami). Wypełnione druki prosimy złożyć niezwłocznie w Urzędzie Gminy Krasne lub przesłać pocztą elektroniczną na adres e-mail: sekretariat@gminakrasne.pl. W przypadku braku zgłoszenia nieruchomości, zostanie ona skontrolowana w zakresie sposobu postępowania z powstającymi na jej terenie nieczystościami ciekłymi.

Jednocześnie przypominamy, że właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych w sposób systematyczny, nie dopuszczając do przepełnienia się urządzeń oraz do udokumentowania korzystania z takich usług, poprzez okazanie umowy i dowodów opłaty za usługi na każde wezwanie organu kontrolującego. Usługi wywozu nieczystości ciekłych lub osadów z oczyszczalni mogą być wykonywane przez firmy posiadające odpowiednie zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, których wykaz znajduje się na stronie internetowej gminy Krasne oraz w Urzędzie Gminy.

Prosimy mieszkańców o współpracę oraz udzielanie informacji niezbędnych do dokonania aktualizacji ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

M. Dziaduła

Zestawienie inwestycji realizowanych w 2021 roku

Pomimo, iż rok 2021 nie dobiegł końca pragniemy podsumować inwestycje jakie zostały zakończone, bądź są w trakcie realizacji.

Inwestycje drogowe

Jednym z najważniejszych zadań inwestycyjnych w roku 2021 była budowa i rozbudowa dróg na terenie Gminy Krasne. Inwestycje te miały na celu poprawę stanu technicznego, zapewnienie bezpieczeństwa oraz polepszenie warunków życia wszystkich mieszkańców.

Dumą Gminy jest zaprojektowanie i wykonanie przez firmę Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów Sp. z o.o. pierwszego etapu zadania pn.: „Budowa drogi publicznej Malawa-Zagóra”. Roboty zostały ukończone w czerwcu br. Zakończył się również proces projektowania dla kolejnego z etapów. W chwili obecnej trwa procedura związana z uzyskaniem decyzji administracyjnej zezwolenia na realizację inwestycji drogowej. Kontynuowanie robót planowane jest wiosną 2022r.

W lipcu br. w miejscowości Krasne została oddana do użytkowania istotna dla funkcjonowania Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej droga do stacji kolejowej Rzeszów – Załęże.

W Krasnem zmodernizowana została także droga gminna o nr 108561R. Zakres inwestycji obejmował roboty niezbędne dla utrzymania jej przejeźdźności do czasu jej rozbudowy, w tym wykonanie warstwy zabezpieczającej przed spękaniami, warstwy bitumiczno - profilowo – wyrównawczej oraz warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego. Dodatkowo wykonano pobocza o szerokości 0,5m z kruszywa łamanego.

W lutym 2021 r. została podpisana umowa na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi Krasne Osiedle”. Termin umowny wykonania dokumentacji technicznej to 31.12.2021 r.

Kolejną inwestycją drogową zrealizowaną w 2021 r. była modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Palikówka o długości 437,64m i szerokości 3,5m z kruszywa łamanego. Po uregulowaniu spraw własnościowych możliwa będzie kontynuacja prac w 2022 r.

W ramach funduszu Sołectwa Malawa została opracowana koncepcja odwodnienia tzw. „drogi na stawy” w miejscowości Malawa.

W II półroczu b.r. na terenie naszej Gminy, Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie zmodernizował drogi powiatowe.

W ramach inwestycji został wykonany remont nawierzchni asfaltowej o długości ok. 410 m drogi nr 1393R Krasne -Strażów-Krzemienica w miejscowości Krasne i ok. 600 m drogi 1396R Wilkowyja - Malawa - Wola Rafałowska - Chmielnik w miejscowości Malawa, wzdłuż której na długości 182 m został wybudowany również chodnik szerokości 1,2 m wraz z odwodnieniem. Nowy chodnik o szerokości 1,5 m powstał również na długości 125 m w miejscowości Palikówka.

Decyzją Rady Gminy Krasne, w sierpniu br. został złożony wniosek o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rozbudowę drogi gminnej nr 108564R Malawa przez wieś na odcinku o długości 517,14 m.

Sieci wodociągowe i kanalizacyjne

W bieżącym roku nie zabrakło również inwestycji związanych z budową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

Już w marcu wykonawca robót firma JAR przystąpiła do wykonania odcinka kanalizacji deszczowej odprowadzającego wody opadowe z drogi wewnętrznej działka nr ewid. 2532 w miejscowości Krasne osiedle Słoneczna. Roboty zostały wykonane zgodnie z harmonogramem.

Ważną tegoroczną inwestycją była budowa podziemnego zbiornika retencyjnego i pompowni na wody deszczowe wraz z siecią kanalizacji deszczowej przy Gminnym Przedszkolu w Krasnem. Generalnym Wykonawcą robót była firma TGE INSTAL Sp. z o.o. z Rakszawy.

Inwestycje związane z rozbudową/budową sieci wodno – kanalizacyjnej prowadził również Zakład Usług Komunalnych. Jedną z nich była rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, w tym przejście pod drogą krajową nr 94 w miejscowości Krasne. Dzięki niej część ścieków z Krasnego została skierowana do oczyszczalni ścieków miasta Rzeszów.

Inwestycje gminne

Kolejna zakończona inwestycja to rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Krasne o łącznej długości 556,0m. Inwestycja częściowo przebiega w pasie drogowym drogi gminnej dz. nr ewid. 2684/2.

Nadal trwają prace związane z rozbudową i przebudową sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krasne. Kolejne odcinki sieci wodociągowej o długości 409,00 m i sieci kanalizacji sanitarnej o długości 132,00m zostaną zakończone jeszcze tego roku.

W ramach fazy projektowej została opracowana dokumentacja rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Łąka i Palikówka.

W bieżącym roku zostały podjęte działania związane z przygotowaniem inwestycji o szczególnym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy „Budowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Krasnem”. Planowany termin wykonania dokumentacji projektowej to koniec lipca 2022 r.

Inwestycje sportowo-rekreacyjne

Dużo działa się też w inwestycjach służących mieszkańcom do wypoczynku i rekreacji.

Jedną z takich inwestycji jest budowa czytelnicy plenerowej przy Gminnym Ośrodku Kultury i Bibliotece w Krasnem. W ramach zadania teren został utwardzony, pojawiły się również elementy małej architektury oraz monitoring placu.

Nie zabrakło inwestycji na stadionie sportowym w miejscowości Strażów. W sierpniu tego roku została zakończona budowa trybun na 180 miejsc.

Jeszcze w tym roku zostanie także wykonane ogrodzenie stadionu sportowego w miejscowości Malawa.

Ofertę rekreacyjną Gminy wzbogaci budowa toru rowerowego pumptrack w miejscowości Palikówka. W listopadzie br. zakończona została dokumentacja projektowa. Trwają również prace projektowe rozbudowy budynku klubowego na stadionie piłkarskim w miejscowości Strażów o wiatę stalową.

Inwestycje oświatowe

W Zespole Szkół w Krasnem został wykonany remont sekretariatu oraz gabinetu Dyrektora Szkoły. Tego roku rozpocznie się również kapitalny remont pomieszczeń sanitarnych, którego zakończenie planowane jest na początku II kwartału 2022 r.

Z kolei w Zespole Szkół w Strażowie trwają prace związane z wykonaniem ścian pożarowej budynku oraz wykonaniem dodatkowych miejsc postojowych i chodnika, który zapewni bezpieczne dojście dzieci do szkoły.

Ważną z punktu widzenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży inwestycją było wykonanie monitoringu w budynkach oświatowych.

Rok 2021 obfitował w wiele niewielkich, ale znaczących robót na terenie naszej gminy, w tym wykonanie zjazdu z parkingu przy gminnym Przedszkolu w Krasnem oraz części chodnika, czy przykrycie rowu przydrożnego przy placu rekreacji na Wzgórzu Marii Magdaleny.

Gmina Krasne kontynuuje działania związane z przygotowaniem inwestycji zaplanowanych na następne lata. Pragniemy Państwa zapewnić, że dokładamy wszelkich starań aby uzyskać wsparcie finansowe mające na celu realizację inwestycji, które zaspokoją najważniejsze potrzeby mieszkańców Gminy Krasne.

Tekst i fot. W. Rusin

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w Rzeszowie

UCHWAŁA ANTYSMOGOWA DLA PODKARPACIA

Kiedy muszę wymienić swój kocioł?

- ✓ jeśli posiadasz kocioł na węgiel lub drewno, który nie spełnia wymogów co najmniej klasy 3, to **do 1 stycznia 2022 roku** musisz go wymienić. Stary kocioł możesz zastąpić: ogrzewaniem gazowym, z miejskiej sieci ciepłowniczej, ogrzewaniem elektrycznym, pompą ciepła, kotłem na lekki olej opałowy lub kotłem na węgiel czy drewno spełniającym wymogi ekoprojektu,
- ✓ jeśli posiadasz kocioł na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 to musisz go wymienić **do 1 stycznia 2028 roku**,
- ✓ jeśli posiadasz kocioł na węgiel lub drewno klasy 5 to możesz go **używać bezterminowo**
- ✓ w przypadku ogrzewaczy pomieszczeń, w tym kominków **od 1 stycznia 2023 roku** będzie dopuszczone używanie tylko urządzeń, które spełniają wymagania ekoprojektu lub mają sprawność cieplną na poziomie co najmniej 80%. Dane dotyczące sprawności cieplnej powinny być zapisane w dokumentacji technicznej lub instrukcji kominka lub pieca. Urządzenia grzewcze, które nie spełniają tych wymagań, będą musiały zostać wyposażone w urządzenia redukujące emisję pyłu np. elektrofiltry

KONTROLA

- Kontrolę przestrzegania przepisów uchwał antysmogowych mogą prowadzić: pracownicy urzędu miasta lub gminy na podstawie pisemnego upoważnienia od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, straż miejska i gminna, policja, inspekcja nadzoru budowlanego, wojewódzka inspekcja ochrony środowiska.
- Osoba naruszająca przepisy uchwały może być ukarana mandatem do **500 zł** lub grzywną do **5 000 zł**. Udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli w zakresie ochrony środowiska jest przestępstwem zagrożonym karą aresztu na podstawie art. 225 k.k.
- Użytkownicy kotłów, pieców i kominków zobowiązani są do przedstawienia kontrolującemu dokumentów potwierdzających, że stosowane urządzenie grzewcze spełnia wymagania uchwały. Takim potwierdzeniem może być: instrukcja użytkowania, dokumentacja techniczna, sprawozdanie z badań lub inny dokument.
- Jakość stosowanych paliw również powinna być potwierdzona dokumentami np. fakturą zakupu paliwa (węgla lub drewna) lub świadectwem jakości. W ramach obowiązujących przepisów klient powinien otrzymać pełną informację produktową o sprzedawanym towarze, jego pochodzeniu, parametrach oraz cenie. Przy zakupie węgla zawsze żądaj od dostawcy przekazania świadectwa jakości!

Co to są wymagania ekoprojektu?

Wymagania ekoprojektu zostały przyjęte jednolicie dla całej Unii Europejskiej i wprowadzają dla kotłów i ogrzewaczy pomieszczeń minimalne normy emisji pyłu, tlenku węgla, organicznych zanieczyszczeń gazowych oraz tlenków azotu, a także normy efektywności energetycznej. Dzięki temu urządzenia grzewcze zmniejszają zużycie paliwa i powodują niewielką emisję zanieczyszczeń.

Przy zakupie kotła, pieca lub kominka zawsze upewnij się u sprzedawcy lub producenta, czy urządzenie posiada certyfikat i spełnienia wymagania ekoprojektu w przypadku paliw stałych. Pamiętaj o wyborze kotła z automatycznym podawaniem paliwa bez możliwości stosowania rusztu awaryjnego (za wyjątkiem kotłów zgazowujących drewno).

Co zmieniła uchwała antysmogowa?

od 1 czerwca 2018 roku na Podkarpaciu nie wolno spalać mułów i flotów węglowych (paliw, gdzie drobnego węgla kamiennego lub brunatnego - ziarno 0-3 mm - jest więcej niż 15%) oraz drewna i biomasy o wilgotności powyżej 20% (drewno przed spalaniem powinno być sezonowane co najmniej 2 lata).

Weź odpowiedzialność, za powietrze którym wszyscy oddychamy. Wymień kocioł!

UWAGA!

Informujemy, że w związku z obowiązkiem przestrzegania przepisów Uchwały Antysmogowej dla Województwa Podkarpackiego, w 2022 roku upoważnieni pracownicy Urzędu rozpoczną **kontrolę urządzeń grzewczych** na terenie gminy Krasne.

Przesłanką do przeprowadzenia kontroli w danej nieruchomości mogą być:
anonimowe zgłoszenia o naruszeniu przepisów prawa ochrony środowiska,
obserwację pracowników, czy też uwzględnienie kontroli w rocznym harmonogramie.

**ORGAN UPRAWNIONY DO WYKONYWANIA KONTROLI NIE MA OBOWIĄZKU
UPRZEDNIEGO ZAWIADAMIANIA WŁAŚCICIELA KONTROLOWANEJ NIERUCHOMOŚCI.**

Zakład Usług Komunalnych

Zimowe utrzymanie dróg i chodników

W związku z rozpoczynającym się okresem zimowym przypominamy, że wszelkie sygnały i uwagi dotyczące zimowego utrzymania dróg publicznych zlokalizowanych na terenie Gminy Krasne, należy zgłaszać na podane obok w tabeli numery telefonów.

Jednocześnie apelujemy do mieszkańców, aby pamiętali o odśnieżaniu chodników przed swoimi posesjami. W myśl ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021, poz. 888) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości należy do właściciela nieruchomości.

Za skutki wypadków, które będą spowodowane nieuprzątniętym chodnikiem odpowiedzialny jest właściciel nieruchomości bezpośrednio przylegającej do chodnika. Na mocy Kodeksu Cywilnego poszkodowany, który ulegnie wypadkowi na nieodśnieżonym chodniku, może żą-

Kategoria dróg	Kontakt
GMINNE	tel. kom. 504 792 021 tel. 17 230 02 75
POWIATOWE	tel. 17 229 07 82 (Maława) tel. 17 771 28 02 (Krasne, Palikówka, Strażów) e-mail: zdp@zdp.rzeszow.pl
KRAJOWE	Tel. 19 111 (informacja drogowa – infolinia obowiązuje na terenie całego kraju)

dać odszkodowania od podmiotu zobowiązanego do utrzymania porządku na chodniku, w tym w szczególności zwrotu kosztów leczenia, a nawet renty w razie utraty zdrowia lub kalectwa.

Pamiętajmy, że dbałość o czystość i porządek na terenie Gminy Krasne jest nie tylko obowiązkiem jej władz, ale również wszystkich mieszkańców. Dlatego apelujemy o należyte wykonywanie ustawowego obowiązku. Miejmy swój udział w utrzymaniu czystości i porządku

w gminie, aby nasze najbliższe otoczenie było naszą wizytówką.

Zwracamy również uwagę na ograniczenie parkowania samochodami w pasie dróg gminnych i powiatowych. Zaparkowane samochody ograniczają możliwość pracy sprzętu do odśnieżania, co skutkuje przymusowym wyłączeniem tych dróg z bieżącego odśnieżania, jak i usuwania śliskości.

I. Mokrzycka-Skiba

Podziękowania dla mieszkańców Palikówki

Zakład Usług Komunalnych w Krasnem pragnie podziękować Radnym oraz Mieszkańcom sołectwa Palikówka za przeznaczenie znacznej części funduszu sołeckiego z 2021 roku na wymianę studni kanalizacyjnych w Palikówce.

Dzięki Wam oraz wsparciu Gminy Krasne, udało się wymienić i uszczelnić ponad 20 studni kanalizacyjnych

będących w złym stanie technicznym. Wymiana polegała na zastąpieniu nieszczelnej studni betonowej – studnią tworzywową lub na uszczelnieniu studni betonowej zaprawami cementowymi modyfikowanymi polimerami PCC. Prace te pozwoliły na zmniejszenie napływu wód gruntowych do kanalizacji sanitarnej.

Tekst i fot. I. Mokrzycka-Skiba

Budowa studni głębinowych

Jednym z priorytetów Zakładu Usług Komunalnych w Krasnem jest zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla mieszkańców gminy Krasne. Mając to na uwadze, w 2020 roku rozpoczęliśmy działania zmierzające do wybudowania kolejnych studni głębinowych. Prace rozpoczęły się od wyznaczenia miejsca i wykonania odwiertów, w celu rozpoznania warunków gruntowo-wodnych. Kolejnymi etapami, realizowanymi w 2021 roku, było wykonanie projektu robót geologicznych na wykonanie studni wierconych oraz uzyskanie prawomocnej decyzji zatwierdzającej w/w projekt.

Dzięki tej decyzji, mogliśmy przystąpić do wiercenia dwóch nowych studni głębinowych.

Prace w tym roku zakończą się wykonaniem studni, obudowy głowic studni, pompowaniem próbnym oraz opracowaniem dokumentacji hydrogeologicznej zasobów eksploatacyjnych nowych studni. Koszt tych prac, na dzień dzisiejszy, to ponad 130 tys. zł, finansowanych z budżetu Gminy Krasne.

Zakończenie wszystkich prac i uzyskanie pozwolenia na eksploatację nowych studni, planowane jest na drugą połowę 2022 roku.

Tekst i fot. I. Mokrzycka-Skiba

Filtr studni głębinowej

Prace terenowe

Prace na oczyszczalni ścieków

Stan po czyszczeniu dna reaktora
- ruszt napowietrzający wraz z dyfuzorami

Oczyszczalnia ścieków w Krasnem jest typem oczyszczalni mechaniczno-biologicznej, pracującej w oparciu o metodę osadu czynnego. Sercem oczyszczalni są reaktory biologiczne.

Mając na uwadze jak ważne są to obiekty, Zakład Usług Komunalnych w Krasnem wykonał w tym roku prace polegające na oczyszczaniu reaktorów z zalegającego piasku, błota i szmat. Dodatkowo przeprowadzono modernizację układu napowietrzania. Koszt wykonanych prac to prawie 300 tys. zł, finansowanych z budżetu Gminy Krasne.

Zakład Usług Komunalnych zwraca się z prośbą do wszystkich mieszkańców

Stan przed oczyszczeniem dna reaktora

Gminy Krasne o zwracanie uwagi na to, co przedostaje się do kanalizacji sanitarnej. Zgodnie z jej przeznaczeniem, należy odprowadzać tylko ścieki bytowe, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych. Wszelkie inne elementy (m.in. chusteczki higieniczne, gruz budowlany, wody opadowe i roztopowe) powodują utrudnie-

nie pracy przepompowni sieciowych oraz oczyszczalni ścieków, a w konsekwencji doprowadzają do niszczenia reaktorów biologicznych i konieczności wykonywania kosztownych i pracochłonnych działań.

Nie pozwólmy aby wykonane w tym roku prace i poniesione nakłady finansowe poszły na marne.

Tekst i fot. I. Mokrzycka-Skiba

Urządzenie do czyszczenia reaktora

NOWY DOWÓD OSOBISTY

Nowe dowody osobiste zawierają odciski palców
oraz podpis posiadacza dowodu osobistego.
Dzięki temu dowody osobiste są bardziej bezpieczne.

WAŻNE!

- ✓ Jeśli Twój dowód osobisty jest nadal ważny – nie musisz go wymieniać.
- ✓ Złożenie wniosku o dowód osobisty (pobranie odcisków palców) oraz odbiór dokumentu (potwierdzenie tożsamości) wymaga wizyty w urzędzie.
- ✓ Jeśli Twoje dziecko nie ukończyło 12 lat, wniosek o dowód dla córki lub syna możesz złożyć elektronicznie.

Nowy dowód posiada wszystkie dotychczasowe funkcje dowodu osobistego – potwierdza Twoją tożsamość i obywatelstwo oraz uprawnia do przekraczania granic niektórych państw.

Odciski palców są zamieszczane w warstwie elektronicznej dowodu osobistego.

Odciski palców nie są pobierane od:

- dzieci poniżej 12. r. życia;
- osób, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe.

Natomiast jeżeli pobranie odcisków palców jest tylko chwilowo niemożliwe (np. z powodów medycznych), wtedy wydawany jest dowód osobisty bez odcisków palców – ważny 12 miesięcy.

Odciski palców są przechowywane w Rejestrze Dowodów Osobistych wyłącznie w celu wydania dowodu osobistego.

Odciski są automatycznie usuwane z Rejestru:

- w momencie odebrania dowodu przez obywatela lub
- gdy obywatel nie odebrał dowodu w ciągu 90 dni od daty wydania (czyli daty personalizacji zamieszczonej w dowodzie).

Podpis jest zamieszczany w warstwie graficznej dowodu osobistego każdej osoby, która ukończyła 12. r. życia.

Podpisu nie będzie w dowodzie osoby, która nie może złożyć podpisu.

Okres ważności nowych dowodów osobistych:

- 10 lat – dla osób od 12. r. życia;
- 5 lat – dla osób do 12. r. życia;
- 12 miesięcy – dla osób, od których chwilowo nie można pobrać odcisków palców.

Dodatkowe informacje, w tym jak korzystać z e-dowodu, znajdziesz na stronie

www.edowod.gov.pl

Jubileusz 50-lecia małżeństwa - Złote Gody 2021

Każdy Jubileusz jest okazją do świętowania, ale „Złote Gody” to Jubileusz wyjątkowy, który obchodzi się po 50 latach wspólnego pożycia małżeńskiego.

Z tej też okazji, 26 października br., Wójt Gminy Krasne, Wilhelm Woźniak, dziękując Jubilatów za dochowanie przysięgi małżeńskiej oraz piękny przykład do naśladowania dla młodych pokoleń, odznaczył, w imieniu Prezydenta RP, Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie 17 par małżeńskich z terenu naszej gminy.

W zaszczytnym gronie tegorocznych Jubilatów znaleźli się:

Zofia i Ryszard Beres
Łucja i Stanisław Bieniasz
Stanisława i Andrzej Bryła
Emilia i Zbigniew Litwa
Anna i Adam Magoń
Krystyna i Krzysztof Malinowicz
Maria i Feliks Maternia
Teresa i Stanisław Maziarz
Grażyna i Ludwik Salach
Stanisława i Stanisław Surowiec
Urszula i Mieczysław Szczepański
Zofia i Augustyn Szopa
Krystyna i Jan Szopa
Eugenia i Bolesław Tańcula
Elwira i Stanisław Wołos
Eugenia i Stanisław Wąs
Kazimiera i Kazimierz Ślusarczyk

Wszystkim naszym Dostojnym Jubilatom składamy najserdeczniejsze gratulacje oraz życzenia jeszcze wielu wspólnie przeżytych rocznic w zdrowiu i szczęściu rodzinnym oraz tradycyjnych stu lat życia.

Prosimy o zgłaszanie się zainteresowanych par małżeńskich, które w 2022 roku będą obchodziły Jubileusz 50-lecia Pożycia Małżeńskiego do Urzędu Stanu Cywilnego w Krasnem, tel. 17 23 00 235. **Zgłoszenia, do końca marca 2022 roku, mogą dokonać wszyscy chętni Jubilaci zamieszkali na pobyt stały na terenie gminy Krasne.**

A. Szpyrka
Fot. I. Śpiewła

DZIELNICOWI

mł. asp. Jan Szczęch

tel.: 47 82 138 56, 572 908 313,
dzielnicowy.rejtana13@rz.policja.gov.pl

rejon służbowy nr 13 obejmuje:
Malawa, Strażów, Palikówka

st. asp. Sebastian Zwański

tel.: 47 82 138 46, 572 908 314,
dzielnicowy.rejtana14@rz.policja.gov.pl

rejon służbowy nr 14 obejmuje:
Krasne

Źródło: podkarpackapolicja.pl

Z okazji 103. Rocznic Odzyskania Niepodległości przez Polskę odbyły się w naszej Gminie uroczystości.

W Krasnem złożono okolicznościową wiązanek kwiatów pod tablicą z napisem: „Wdzięczni za bezcenny dar wolnej Ojczyzny w 100. Rocznicę Odzyskania przez Polskę Niepodległości – Mieszkańcy Gminy Krasne”.

Obchody 11 Listopada

W uroczystości wzięli udział: przedstawiciele Urzędu Gminy wraz z Wójtem Wilhelmem Woźniakiem, uczniowie Zespołu Szkół w Kras-

nem wraz z Dyrekcją i Nauczycielami oraz dzieci z Przedszkola ze swoimi Opiekunami.

Gminne obchody Święta Odzyskania Niepodległości odbyły się w Strażowie z udziałem Wójta Gminy Krasne, Przewodniczącego Rady Gminy Krasne, Radnymi oraz mieszkańcami i orkiestrą dętą pod przewodnictwem kapelmistrza Daniela Chwajola. Obchody te zorganizował sołtys Strażowa Piotr Lecki wraz z Ochotniczą Strażą Pożarną w Strażowie i Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym „Strażowanie”. Przed mszą świętą, którą odprawił ks. Tadeusz Chmiel, nastąpiła część artystyczna w wykonaniu dzieci i młodzieży z ZS w Strażowie pt.: „Pociąg do wolności”. Po mszy świętej, zgromadzeni przeszli pod Pomnik Grunwaldu w Strażowie, gdzie złożono pamiątkowe wieńce i kwiaty.

M. Międlar
Fot. I. Śpiewla

Działaj Lokalnie

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Strażowanie działając wraz ze Szkołą Podstawową w Strażowie zrealizowało dwa projekty „Działaj Lokalnie”: „Żyjmy zdrowo” oraz „Aktywni razem w okresie pandemii”. W pierwszym z przedsięwzięć, w dniu 18 października była Pizza Day. Spędziliśmy popołudnie przygotowując trzy wyśmienite pizze. Naszymi ku-

charzami zostali uczniowie ze szkoły podstawowej. Podczas pichcenia znaleźliśmy czas na zapoznanie się z historią sławnego placaka. Kolejnym działaniem w projekcie był konkurs MasterChef. Dziękujemy bardzo wszystkim dzieciom, które brały udział w projekcie, wolontariuszom, członkom Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego „Strażowanie”, Dy-

rektorowi Zespołu Szkół w Strażowie, Justynie Dorocie-Sachanowskiej i Joannie Dral Gawel, za prowadzenie działań w projekcie, a także Renacie Jachowicz, która dzielnie pomagała w pracach kuchennych.

Do projektu „Aktywni razem w okresie pandemii” zostały zaproszone stowarzyszenia działające w naszej Gminie: Koło Kobiet w Maławie, Stowarzyszenie Kobiet w Palikówce oraz Stowarzyszenie Kobiet w Krasnem. W ramach projektu zorganizowano warsztaty pod hasłem „Nowoczesna babcia - fast foody mogą też być zdrowe”, gdzie panie tworzyły szybkie przekąski do zrobienia w domu; był to kapsalon, fishburger, casadias z tortilli i oczywiście tradycyjna pizza. Były też warsztaty rękodzielnicze, na których tworzone ozdoby i stroiki bożonarodzeniowe. Zwieńczeniem projektu był integracyjny wyjazd do Rancza w Pstrągowej, na którym było wspólne biesiadowanie, różne atrakcje turystyczne oraz omawianie strategii działań na kolejny rok. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku także uda się pozyskać fundusze na działania stowarzyszeń, a pandemia nie przeszkodzi nam w tym, aby móc się spotykać i działać wspólnie lokalnie.

I. Mazur. Fot. I. Barnat

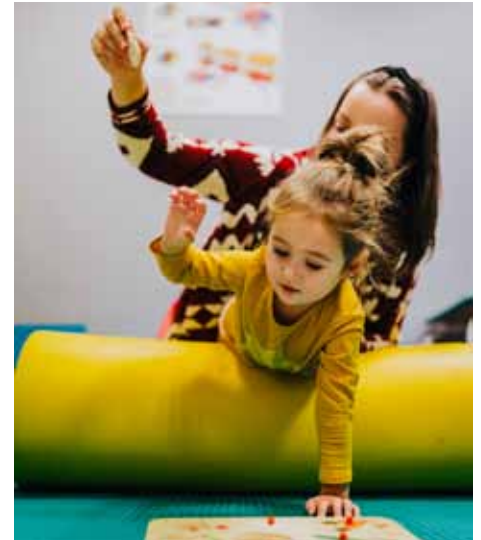
Mały Wielki Krok

W naszej gminie od września do listopada br. Fundacja Wspierania Rozwoju Dzieci Mały Wielki Krok zrealizowała projekt pt. „Mały Wielki Krok ku lepszemu przyszłości”. Projekt, dofinansowany z Podkar-

packich Inicjatyw Lokalnych 2021 -2023, obejmował zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz bezpłatne konsultacje z fizjoterapeutą dziecięcym dla mieszkańców gminy Krasne. Do udziału zostały zaproszone terapeutki metody NDT – Bobath mgr Dorota Wilkoszewska oraz Anna Bik-Oczko. W trakcie spotkań w Centrum Medycznym Sabamed w Krasnem przeprowadzone zostały badania w zakresie rozwoju ruchowego dzieci, napięcia mięśniowego, wad postawy i innych nieprawidłowości, takich jak wady stóp. Na naszych konsultacjach rodzice mogli się dowiedzieć m. in. co to jest płaskostopie fizjologiczne, ile trwa, jak można sprawdzić czy dziecko zagrożone jest przetrwałym płaskostopiem, czym jest wiotkość mięśniowo-więzadłowa oraz jak dbać o malucha, by ukształtować prawidłowo jego stopy. Ważnym problemem okazały się również często stwierdzane

u dzieci wady postawy, które są przyczyną wielu fizycznych, jak i psychicznych komplikacji zdrowotnych. Rodzicom zostały przekazane zalecenia dotyczące zarówno konieczności podjęcia regularnej terapii u specjalisty, jak i ćwiczenia do pracy w domu. Zainteresowanie akcją było bardzo duże, dlatego planowane są dalsze projekty w zakresie profilaktyki zdrowotnej, mające na celu budowanie w świadomości rodziców konieczności weryfikacji niepokojących symptomów czy podejrzewanych zaburzeń rozwoju dziecka u specjalistów. Zapraszamy do śledzenia aktualności na stronie <https://malylwielkikrok.pl> oraz profilu Fundacja Mały Wielki Krok na Facebooku.

M. Jęczalik. Fot. T. Jęczalik

20 listopada br. odbył się X Jubileuszowy Dzień Seniora 2021, zorganizowany przez Stowarzyszenie Kobiet Krasne. Na spotkanie przybyli nasi kochani Seniorzy. Niektórzy towarzyszą nam od początku działalności i uczestniczą w każdym organizowanym spotkaniu. Spotkanie swą obecnością uświetnił Wójt Gminy Krasne, Wilhelm Woźniak, który przybył wraz ze swoim zastępcą, Marcinem Brzychcem. Dodatkowo odbyła się prelekcja aspiranta J. Osolińskiego z Wydziału Prewencji Wojewódzkiej Komendy Policji w Rzeszowie na temat bezpieczeństwa oraz oszustw, których ofiarami padają seniorzy. Cieszymy się, że spotkanie cieszyło się dużą popularnością i mamy nadzieję, że w dobrym zdrowiu spotkamy się na kolejnym Dniu Seniora w 2022 roku. Zadanie zostało współfinansowane z budżetu Gminy Krasne.

Tekst i fot. K. Porada

Dzień Seniora

1 września br. z entuzjazmem rozpoczęliśmy nowy rok szkolny. Odpowiadając na potrzeby mieszkańców Przedszkole w Krasnem powiększyło się o kolejny oddział dla trzyletnich dzieci. Nasze najmłodsze przedszkolaki już podczas pierwszych tygodni uczestniczyły w wielu edukacyjnych, rozwijających, a przy tym wesołych aktywnościach. Niewątpliwie wzbudzającym najwięcej emocji wśród naszych najmłodszych podopiecznych wydarzeniem była Uroczystość Pasowania na Przedszkolaka.

W październiku Żabki, Kaczuszki oraz Rybki w odświętnych strojach dołączyły do grona pełnoprawnych przedszkolaków. Dzieci powitały zaproszonych gości piosenką, wierszem i tańcem, prezentując jednocześnie, jak wiele już potrafią. Następnie dyrektor ZSP, Marek Frączek, dokonał uroczystego pasowania poprzez symboliczne położenie „lizaka” na ramieniu przedszkolaka. Na pamiątkę tego

Pasowanie na przedszkolaka

wydarzenia przedszkolaki otrzymały dyplom oraz słodki upominek. Po zakończeniu uroczystości dzieci z uśmiechami na buziach chętnie pozowały do wspólnego, pamiątkowego zdjęcia z nauczycielkami oraz Dyrekcją Gminnego Przedszkola w Krasnem.

Uroczystość ta w dużym stopniu stanowiła zakończenie procesu adaptacyjnego dzieci do warunków i zasad panujących w przedszkolu. Elegancki strój oraz wystroj sali podkreśliły doniosłość wydarzenia, dzięki czemu dla naszych wychowanków był to wyjątkowy dzień, który na pewno zapadnie na długo w ich pamięci.

A. Opałek, M. Andreasik-Krzywonos
Fot. Archiwum GP Krasne

Na marchewki urodziny

Jak co roku, tak i w tym, dzieci z przedszkola w Malawie pod koniec października obchodziły Dzień Marchewki. Tego dnia przedszkolaki przybyły ubrane w od-

cieniach koloru pomarańczowego. Dzieci przyniosły do przedszkola wspaniałe okazy marchewek oraz uczestniczyły w „marchewkowych” zabawach.

Dzień Marchewki jest okazją do promowania spożywania warzyw, poszerzania wiedzy n. t. marchwi i jej odmian, a także doskonalenia pracy w grupie. Dzieci rozwiązywały zagadki o warzywach, rozpoznawały marchewkę pośród innych warzyw, robiły sok marchewkowy. Wszyscy dowiedzieli się skąd przywędrowała marchewka do nas. Pierwsze wiadomości mówią o Chinach. Dawniej warzywo to było czerwone, fioletowe czy też różowe. Ta obecna marchewka zawitała do Polski z Holandii i jest oczywiście pomarańczowa. Na koniec obchodów Dnia Marchewki każdy przedszkolak smakowo doświadczał bohaterki dnia, jako chrupiącej przekąski. Ten dzień w naszym przedszkolu jest inny od wszystkich-pomarańczowy, marchewkowy. Po dawce witamin, uśmiechów i zabaw na pewno wszystkie przedszkolaki będą zdrowe i zadowolone.

Uczestnicząc w takich akcjach i świętach jak: Dzień Marchewki, Dzień Wody czy też Dzieciaki Mleczaki przedszkolaki z Malawy uczą się, jak zdrowo się odżywiać, a zdobytą wiedzę dzielą się w swoich domach.

M. Skrzekut. Fot. Archiwum GP Malawa

Dbamy o zwierzęta

Październik jest miesiącem dobroci dla zwierząt. 25 Października przedszkolaki z Gminnego Przedszkola w Palikówce obchodziły „Dzień Kundelka”. W czasie zajęć dzieci poznały wybrane rasy psów. Dowiedziały się, co każdy powinien wiedzieć o opiece nad swoim pupilem i jakie akcesoria będą potrzebne w codziennej pielęgnacji. Przedszkolaki wzięły udział w instruktażu „Jak należy zachować się, gdy zaatakuje nas pies”. W tym dniu zakończyła się charytatywna akcja pomocy czworonogom przed zimą. Wszystkie dzieci zostały zachęcane do wsparcia rzeczowskiego schroniska „Kundelek”. Zebrano sporą ilość karmy i akcesoriów, które trafiły do potrzebujących zwierzątek.

Rozstrzygnięto również konkurs plastyczny „Kundel i Ja”. Wszystkie prace konkursowe były pomysłowe i ciekawie wykonane. Laureaci otrzymali dyplomy i piękne nagrody rzeczowe.

Te działania uwrażliwiły dzieci na los bezdomnych zwierząt i na pewno w przyszłości nie będą tylko biernymi obserwatorami, ale osobami niosącymi pomoc.

E. Kopeć, A. Staniszevska
Fot. Archiwum GP Palikówka

Jesień w przedszkolu

Rok szkolny 2021/2022 rozpoczęliśmy bardzo intensywnie. W październiku z okazji Światowego Dnia Drzewa dzieci z naszego przedszkola wzięły udział w międzynarodowej akcji sadzenia

drzew. Z pomocą Pana Konserwatora oraz nauczycieli każda grupa posadziła swoje drzewo na przedszkolnym placu zabaw. Poprzez udział w akcji sadzenia drzewek kształtujemy świadomość ekologiczną dzieci.

Od listopada w naszej placówce ruszyły zajęcia sportowe Drużyny Kangura. Są to zajęcia dodatkowe, które cieszą się coraz większą popularnością. Ćwiczenia fizyczne pozwalają na poprawę kondycji

ruchowej dzieci oraz promują zdrowy styl życia. W listopadzie nasze przedszkole wzięło również udział w corocznej akcji „Szkoła do hymnu”. Odbędzie się także tradycyjnie pasowanie na przedszkolaka. Dzieci w ciągu tych kilku miesięcy uczestniczyły w obchodach nietypowych świąt m.in. : Dzień Kropki, Dzień Praw Dziecka, Dzień Postaci z Bajek.

M. Tronina
Fot. Archiwum GP Strażów

Serce mam biało-czerwone

8 listopada odbył się III Gminny Konkurs Recytatorski Poezji Patriotycznej „Serce mam biało-czerwone”, którego organizatorem jest Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krasnem. Honorowy Patronat nad konkursem objął Instytut Pamięci Narodowej oraz Gmina Krasne.

Najlepsi recytatorzy z naszej gminy mogli zaprezentować się podczas uroczystego finału na scenie sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem.

Uczestników konkursu oceniało jury w składzie: Katarzyna Kyc – historyk Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowego Biura Edukacji w Rzeszowie, Zdzisław Stokłosa – poeta, autor tomików poezji „Z duszą na

ramieniu” i „Dotyk myśli” oraz Mikołaj Kantorowski – poeta, a także współzałożyciel grupy rekonstrukcji historycznej „Zgraja Banitów i Renegatów”.

Po burzliwych naradach nagrodzono następujących recytatorów:

Kategoria wiekowa: klasy 1-3

I miejsce: **Sonia Kosior**, Szkoła Podstawowa w Strażowie. II miejsce: **Eryk Kmiołek**, Szkoła Podstawowa w Krasnem. III miejsce: **Karolina Kuczyńska**, Szkoła Podstawowa w Strażowie

Kategoria wiekowa: klasy 4-6

I miejsce: **Aleksandra Tarała**, Szkoła Podstawowa w Krasnem. II miejsce: **Aleksandra Fornal**, Szkoła Podstawowa w Kras-

nem. III miejsce: **Weronika Rejman**, Szkoła Podstawowa w Palikówce. Wyróżnienie: **Maciej Mazur**, Szkoła Podstawowa w Strażowie.

Kategoria wiekowa: klasy 7-8

I miejsce równorzędnie: **Maciej Anyszek**, Szkoła Podstawowa w Strażowie, **Antoni Humenny**, Szkoła Podstawowa w Krasnem. II miejsce: **Małgorzata Majdera**, Szkoła Podstawowa w Strażowie. III miejsce: **Zofia Pinderska**, Szkoła Podstawowa w Malawie. Nagrodę Specjalną Regionalnego Stowarzyszenia Twórców Kultury otrzymała **Natalia Majewska** ze Szkoły Podstawowej w Krasnem.

Osobne słowa podziękowania należy skierować do sponsorów III Gminnego Konkursu Recytatorskiego – Instytutu Pamięci Narodowej oraz Państwa Danuty i Ryszarda Czachów – za ufundowanie wspaniałych nagród rzeczowych, a także do Państwa Edyty i Sławomira Kozaków z Piekarni RiS za przekazanie poczęstunku.

Dziękujemy również Mariuszowi Koziółkiewiczowi za obsługę muzyczno-informacyjną i przygotowanie wokalistek, Ewie Moniak-Różańskiej za wykonanie oprawy plastycznej oraz wszystkim nauczycielom, którzy włożyli wiele wysiłku w przygotowanie swoich podopiecznych do konkursu.

Słowa uznania należą się również uczniom prowadzącym finałowe zmagania – Julii Cetnarskiej i Wojciechowi Leśko z klasy 7c, a także dzielnej ekipie wolontariuszy z Koła Historycznego Szkoły Podstawowej w Krasnem.

K. Ponulak, I. Rządecka-Mikołajczyk
Fot. Archiwum ZSP Krasne

Sobota w plenerze, nie przy komputerze

Szkoła w Strażowie od wielu lat stawia na aktywne spędzanie wolnego czasu. Tym razem postawiono na pontony, a dokładnie mówiąc na rodzinny spływ pontonowy rzeką San. Pomysłodawcą i głównym organizatorem przedsięwzięcia był Witold Socha. Nic więc dziwnego, że w tej formie wypoczynku udział wzięli głównie uczniowie z klasy VI, której pan Socha jest wychowawcą, wraz z rodzicami. Pierwotnie spływ zaplanowano na dzień 18 września, ale tego dnia pogoda okazała się niesprzyjająca i pokrzyżowała nieco plany. Trzeba było więc wyznaczyć kolejny termin. W kolejnym podejściu aura okazała się łaskawa i wszystko było już jak należy.

Piękne jesienne słońce, a w nim mieniące się różnego rodzaju barwami buki na zboczach Gór Słonnych i wijąca się leniwie u ich podnóża wstęga Sanu. A, że pogoda dopisała, to i humory wszystkim również dopisywały. Pierwszym punktem programu była jednak loteria fantowa. Przegranych w niej

nie było. Każdy miał pełny los. Każdy coś wygrał. A to akcesoria rowerowe, a to drobny sprzęt turystyczny, a to budzik by nie spóźnić się do szkoły, a to kupon na obiad w jednej z rzeszowskich restauracji i jeszcze wiele, wiele innych rzeczy, które u każdego wywołały uśmiech na twarzy. Po dotarciu do Sanoka, bo tu rozpoczynał się spływ, wszyscy przeszli specjalistyczne szkolenie na temat bezpieczeństwa podczas spływu. No a później było już zabawy co niemiara.

Były wyścigi i wzajemne dopingowanie się do lepszego wiosłowania. I tu, podobnie jak w loterii fantowej, przegranych nie było. Wszyscy w wyznaczonym czasie przeplłynęli 10 kilometrowy odcinek i zameldowali się na przystani w Dębnej. Tu czekała kolejna niespodzianka. Grill i mnóstwo wyśmienitego, domowego jedzenia. Była oczywiście kielbasa z grilla, bo jakby inaczej? Ale to nie koniec spływowego menu. Były także proziaki, kiszzone ogórki, zapiekane ziemniaki, pieczarki z rusztu, wyśmienite masło ziołowe, smalec ze skwarkami, ser biały, szarlotka, gofry z bitą śmietaną i wiele innych wspaniałych pyszności.

Wszyscy uczestnicy spływu zgodnie stwierdzili, że da się i można kilkanaście godzin obejść się bez komputera i telefonu komórkowego, a aktywne spędzanie wolnego czasu na łonie natury, w rodzinnym i szkolnym gronie powinno na stałe wpisać w kalendarz imprez szkolnych.

Tekst i fot. W. Socha

Napoleon a współczesna Europa

Szkoła podstawowa w Palikówce wzięła udział w projekcie: „Napoleon a współczesna Europa. Jaki jest wpływ Napoleona na historię Europy?”.

Projekt ten miał charakter międzynarodowy. Oprócz naszej placówki w działaniach brały udział również szkoły z Niemiec i Francji. Instytucją realizującą ten program było Stowarzyszenie „Trójkąt Weimarski”.

Pierwszym etapem działań realizowanych w szkole było przygotowanie plakatów dotyczących tej wielkiej postaci. Uczniowie wybrali trzy tematy, które uważali za najbardziej interesujące. Plakaty zostały przygotowane przez uczniów klasy 7 pod opieką Joanny Durak. Olbrzymią pomoc przy tłumaczeniu prac udzieliła Ewa

Gotkowska, nauczyciel języka angielskiego w szkole.

Kolejnym działaniem realizowanym przez młodzież było przygotowanie informacji na temat Napoleona. Wiktoria Korniewicz, Wiktoria Lech, Julia Rejman, Zuzanna Marut, Dominika Cyrnek, Kornelia Przybylak samodzielnie poszukiwały informacji na tematy z nim związane. Mogły one korzystać z różnych źródeł, które nawiązywały do tej wielkiej postaci. Następnie pod kierunkiem nauczyciela historii Przemysław Basak przygotowały prezentację.

Punktem kulminacyjnym projektu była wideokonferencja pomiędzy szkołami partnerskimi, w czasie której uczniowie z każdej placówki prezentowali równie-

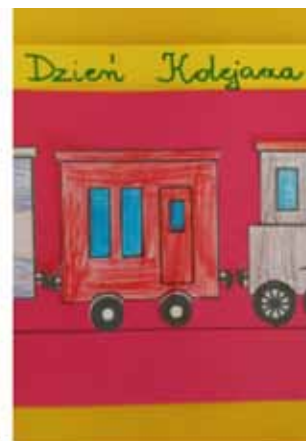
kom swoje prace. Pomimo widocznego stresu uczennice zaprezentowały bardzo wysoki poziom merytoryczny oraz językowy.

Ewaluacja projektu nastąpiła w czasie konferencji, która miała miejsce w Instytucie Goethego w Paryżu. Wśród wielu gości znajdowali się m.in. przedstawiciele ambasady Republiki Federalnej Niemiec oraz ambasady RP we Francji. Udział w niej wzięł przedstawiciel naszej szkoły Przemysław Basak. Przedstawił on dokonania naszych uczniów oraz zaznajomił gości z informacjami nt. naszej placówki oraz gminy. Po zakończeniu konferencji uczestnikom przekazane zostały drobne upominki ufundowane przez gminę Krasne. Działania realizowane w projekcie przy współpracy ze szkołami partnerskimi oraz przy aktywnym wsparciu władz gminnych będą kontynuowane.

Opiekun grupy,
Przemysław Basak

Zespół Szkół w Malawie dołączył w tym roku do Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego pn. „Serdeczna karteczka”. Głównym celem projektu jest wykonywanie kartek okolicznościowych, poprzez które kształtuje się w dzieciach właściwe postawy społeczne – życzliwość, empatię, szacunek. Dzięki wykorzystaniu różnych technik rozwijana jest także aktywność twórcza i kreatywność. W każdym miesiącu wyznaczona jest inna grupa społeczna, dla której wykonywane są kartki. Pierwszymi adresatami serdeczności byli rolnicy i sadownicy, wobec których młodzież malawianie wyraziła wdzięczność za ciężką pracę i jej owoce, kolejnymi kolejjarze, których święto przypada na 15 listopada.

B. Głowiak. Fot. Archiwum ZS Malawa

Serdeczna karteczka

9 listopada 2021 r. Szkołę Podstawową w Palikówce odwiedziła siostra misjonarka ze Zgromadzenia Sióstr Opatrzności Bożej. Opowiedziała nam ona o swojej pracy misjonarskiej w odległej Japonii, która trwała aż 33 lata. Dowiedzieliśmy się wielu ciekawych informacji o kulturze ludzi tam mieszkających, sposobie ich życia, języku.

Na końcu wspólnie wykonaliśmy znane w Japonii prace z papieru, zwane origami. Mogliśmy także przymierzyć tradycyjne kimono oraz obejrzeć pamiątki przywiezione przez siostrę Teresę Grycman. To było bardzo ciekawe i pouczające spotkanie.

Tekst i fot. K. Tarnawska

Niecodzienny gość z Japonii

Szkoła z pasją

27 września 2021 r. odbyło się kolejne spotkanie w ramach programu „Szkoła z pasją”. Tym razem do szkoły w Strażowie zawiązał Szymon Skalski – dwukrotny mistrz świata i Europy w Freestyle Football. Gość opowiedział o swojej pa-

sji, zaprezentował swoje umiejętności w podrzucaniu piłki, ale zwrócił uwagę również na to, że wytrwałością i ciężką pracą w dążeniu do celu można osiągnąć sukces.

Tekst i fot. K. Kot

Realizowany w Zespole Szkół w Malawie międzynarodowy projekt pod hasłem „Zdrowa, sportowa, międzynarodowa przyszłość” dobiegł końca, czego zwieńczeniem był długo wyczekiwany wyjazd do Hiszpanii, do miejscowości Torrevieja. Dwadzieścioro uczniów wraz z opiekunami spędziło kilka dni w malowniczej scenerii i słonecznym klimacie. Czas wypełniały im zajęcia w szkole Collegio Ciudad del Mar oraz warsztaty kulinarne i wycieczki krajoznawcze.

Przed wyjazdem uczestnicy projektu brali udział w wielogodzinnych przygotowaniach, w ramach których mieli lektorat z języka angielskiego, na którym szlifowali swoje umiejętności komunikacyjne, lektorat z hiszpańskiego, na którym poznawali podstawowe zwroty, zajęcia doskonalące posługiwanie się narzędziami cyfrowymi i wychowanie fizyczne, w ramach którego przygotowywali sportowy układ taneczny do muzyki współczesnego hiszpańskiego muzyka, Alvaro Soler'a.

W hiszpańskiej podstawówce malawscy uczniowie współpracowali z nowo poznanymi kolegami. Wspólnie uczestniczyli w lekcjach matematyki, języka angielskiego, wychowania fizycznego. Mieli też możliwość poćwiczyć na deskorolkach i nauczyć młodych Hiszpanów specjalnie przygotowanego na tę okazję układu sportowego. Poznali również podstawy diety śródziemnomorskiej, a pod-

Uczniowie z Malawy w Hiszpanii

czas warsztatów kulinarnych szef kuchni zdradził im tajniki przygotowywania tortilli, czyli ziemniaczanej odmiany omletu.

Druga edycja polsko-hiszpańskiej współpracy zakończyła się sukcesem –

wszyscy wrócili zadowoleni i zakochani w malowniczej Torrevieja.

M. Maciejowska.

Fot. Archiwum ZS Malawa

Dzienny Dom Pomocy w Krasnem, 36-007 Krasne 743, informuje, iż na chwilę obecną dysponuje wolnymi miejscami.

Serdecznie zachęcamy wszystkie osoby 60+ zamieszkałe na terenie Gminy Krasne, które ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność oraz samotność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb.

Oferujemy m.in.

- usługi fizjoterapeutyczne wyznaczane indywidualnie na podstawie zdiagnozowanych schorzeń i potrzeb,
- seans w grocie solnej,
- dwa posiłki (drugie śniadanie i obiad) w siedzibie DDP,
- transport z miejsca zamieszkania do DDP i powrót do miejsca zamieszkania,
- prowadzenie indywidualnych i grupowych terapii zajęciowych i aktywizacją,
- udział w wycieczkach i w wydarzeniach kulturalnych,
- dostęp do materiałów dydaktycznych, prasy, książek, środków przekazu, komputerów wraz z oprogramowaniem.

Chętnych zapraszamy do zgłaszania się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej 36-007 Krasne 121 lub poprzez kontakt telefoniczny:

Dzienny Dom Pomocy w Krasnem **17 23 00 381**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnem **17 23 00 261, 17 23 00 256**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Szkoła mnożenia talentów

Dzieci i młodzież uczęszczające do Świetlicy Środowiskowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnem, miały możliwość w tym roku, pomimo licznych ograniczeń, wziąć udział w projekcie „Szkoła mnożenia talentów”, realizowanym przez Fundację PRO-FIL z Rzeszowa. Podopieczni Świetlicy uczestniczyli w zajęciach socjoterapeutycznych, profilaktycznych z zakresu uzależnień behawioralnych oraz brali udział w treningach uczenia się. Dzięki temu, nie tylko spędzali czas w sposób aktywny, ale i rozwijali swoje umiejętności.

Zajęcia socjoterapeutyczne miały formę zajęć warsztatowych, dzięki czemu możliwe było zaangażowanie wszystkich uczestników zajęć do aktywności oraz pracy nad ich przekonaniami i postawami. Coraz więcej dzieci i młodzieży wykazuje niepokojące zachowania, mogące wskazywać na występowanie podwyższonego ryzyka/już uzależnienia od mediów, gier i innych zachowań ryzykownych. Do tego przyczynia się to, iż wiele dzieci pozostawione jest „same so-

bie” – rodzice, często zapracowani nie poświęcają odpowiedniej ilości czasu i uwagi swoim dzieciom. Dodatkowo panująca sytuacja epidemiczna powoduje, że młodzi ludzie zaczynają się gubić. Dlatego też, w szczególności główne tematy, które były poruszane na zajęciach w oparciu o różnego rodzaju ćwiczenia, to nauka rozpoznawania, nazywania, okazywania i odreagowania emocji. Uczestnicy mogli rozwinąć samoświadomość odnośnie mocnych i słabych stron, budować poczucie własnej wartości. Ponadto, tematyka zajęć dotyczyła efektywnej komunikacji, współpracy, rozwijania pasji i zainteresowań, planowania i osiągania celów, itp. Celem zajęć było korygowanie zachowań przez grupę, co ułatwi proces zmiany zachowania u poszczególnych osób.

W ramach zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych dzieci i młodzież zostali zapoznani z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Zachęceni byli również do korzystania z pomocy kompetentnych osób w przypadku pojawienia się jakichkolwiek

problemów, czy niepokojących sytuacji mających miejsce w cyberprzestrzeni. Poruszana była tematyka dotycząca przeciwdziałania cyberprzemocy – to coraz bardziej powszechne zjawisko wśród dzieci i młodzieży, którzy niemal każdego dnia spotykają się z jej przejawami w sieci jako ofiary, świadkowie bądź sprawcy tej formy przemocy. Zajęcia te miały także na celu przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej, jako jednej z konsekwencji nadmiernego korzystania z cyberprzestrzeni. Podczas zajęć uczestnicy poznają przyczyny agresji i przemocy, formy ich rozładowywania jak i rozpoznawania oraz okazywania własnych stanów emocjonalnych, zarówno w życiu realnym, jak i świecie wirtualnym.

Natomiast treningi uczenia się prowadzone były metodami aktywnymi, bazującymi na pedagogice fascynacji (cyrku), gamifikacji itp. W programie treningów w sposób zabawowy rozwijane były umiejętności związane z zarządzaniem czasem oraz planowaniem nauki własnej. Prowadzone były liczne ćwiczenia, których celem jest ćwiczenie koncentracji, uwagi, spostrzegawczości i pamięci, co pozytywnie wpływa na proces uczenia się.

W. Leszczyńska

W dniach 1-3 października Teatr A'propos gościł na 8. Ogólnopolskim Festiwalu Teatrów Komediiowych „Decha” w Bielsku Podlaskim, gdzie zaprezen-

„A'propos” w Bielsku Podlaskim

waliśmy nasz najnowszy spektakl „Męczeństwo Piotra Oheya”.

Spektakl przypadł do gustu jurorom i otrzymaliśmy Wyróżnienie za adaptację sceniczną! Dostrzeżono też naszego aktora Marcina Szuberłę (Nagroda dla Najlepszego Drwala festiwalu). „Decha” to 3 dni wypełnione wieloma ciekawymi spektaklami, warsztatami, cudowną atmosferą i długimi rozmowami o sztuce. Festiwal był świetnie przygotowany organizacyjnie, zawiązaliśmy nowe teatralne przyjaźnie i przeżyliśmy cudowne chwile.

„Męczeństwo Piotra Oheya” to groteskowa opowieść o nieoczekiwanym pojawieniu się tygrysa w łazience państwa Oheyów. Na rodzinę spada lęk przed tygrysem ludojadem i watahą natrętów, którzy ów niecodzienny przypadek chcą lepiej zbadać i wykorzystać do własnych celów nie szczędząc przy tym państwowotwórczych haseł. Powierzenie własne-

go losu reprezentantom rozmaitych grup interesów - finansów, nauki, kultury, dyplomacji - do niczego dobrego doprowadzić nie może. Lepiej byłoby już od razu wejść tygrysowi wprost w paszczę...

Satyra Mrożka sięga głęboko i trafia boleśnie. Dziś opowieść o drapieżniku, który załagł się wśród kafelków i spowodował całkowitą ruinę życia spokojnego człowieka można potraktować jako absurd. Jednakże wciąż aktualna pozostaje bezradność człowieka wobec sił i mechanizmów władzy, która bezwzględnie pragnie kontrolować życie szarego obywatela.

W Bielsku Podlaskim wystąpili: Wiktoria Chciuk, Oliwia Piątek, Aleksandra Rusin, Gabriela Ryś, Kinga Szuberla, Julia Wierzińska, Aleksandra Wiśniewska, Kamila Broda, Marcin Szuberla.

M. Szukała

Fot. Archiwum Teatru A'propos

Słodki słoik

Za nami już czwarta edycja konkursu kulinarnego, w którym oceniane są domowe przetwory. W tym roku uwagę Jury zwróciły m.in. sos paprykowy oraz frużelina winogronowa. Przepis na wykonanie sosu załączamy poniżej.

Tekst i fot. L. Hajduk

SOS PAPRYKOWY

- 3 kg czerwonej papryki
- 20 dkg papryki ostrej (małe papryczki chili)

Zemleć razem obydwie papryki (tylko należy uważać bo chili jest bardzo ostra przy zetknięciu się drobnymi rankami na rękach). Dać na sito do odciknięcia. Gotować 15 min. Dodać:

- 40 dkg cukru
- 1/2 szklanka oliwy
- 1 1/2 szklanki octu
- 60 dkg przecieru pomidorowego
- 2 główki zduśzonego czosnku
- 6 liści laurowych
- ziele angielskie
- 2 łyżki soli

Gotować 10 min. Gorące nakładać do słoików, obracać słoiki do góry dnem.

Smok ze smoczej jamy

„Za panowania króla Kraka zdarzyła się historia taka...”. Zadaniem w konkursie plastycznym było wykonanie ilustracji do słuchowiska wg wiersza Wandy Chotomskiej. Ilość złożonych prac do oceny pozwala sądzić, że słuchowisko i temat konkursu były inspirujące dla młodych artystów. Jury oceniało 201 prac z pięciu przedszkoli i dwóch szkół podstawowych terenu gminy Krasne oraz nagrodziło 32 prace. Warto tutaj nadmienić, że w ramach konkursu placówki oświatowe nie konkurowały ze sobą, bowiem Jurorzy oceniali wartość artystyczną prac, w ramach każdej z pla-

cówek osobno. A jakie były ilustracje? Najróżniejsze, pełne smoków (tradycyjnie zielonych lub innych), rycerzy, owieczek, księżniczek i całych plastycznych opowieści, pełnych akcji wprost ze słuchowiska i wyobraźni artysty. Namalowane kredkami, farbami, wyklejone plasteliną, bibułą, cekinami, uśmiechnięte i groźne, w różnej scenerii, a każdy inny i każdy piękny, i starannie wykonany. Gratulujemy artystom wykonanych prac, a Laureatom nagród i wyróżnień. Konkurs odbył się z inicjatywy Biblioteki Publicznej w Maławie.

L. Hajduk. Fot. I. Śpiewła

13. edycja „Kukieł”

Za nami już 13. edycja Konkursu Plastyczno-Teatralnego „Kukły”, której finał odbył się 29 września br. Konkurs ma na celu poznanie technik budowy masek i lalek teatralnych, rozwój twórczości dzieci i młodzieży, popularyzację różnorodnych form plastycznych, konfrontację dorobku artystycznego, wymianę pomysłów i doświadczeń oraz integrację w twórczym

działaniu. W tym roku uczestnicy konkursu zmagali się z tematem postaci fantazy w literaturze i filmie. Po długich obradach i skrupulatnym oglądnięciu prac profesjonalne jury (Tomasz Kuliberda, Paweł Sroka i Maciej Szukała) wyłoniło zwycięzców. Cieszymy się, że w tym roku mogliśmy zorganizować widowiskową „Paradę Kukieł”, która zgromadziła blisko 400 osób.

Dla uczestników przygotowano wiele atrakcji: działania happeningowe aktorów Teatru Przedmieście, barwny korowód z udziałem zespołu mażorettek, występy muzyczne oraz pokazy kuglarskie. Zwieńczeniem imprezy było przedstawienie Teatru A'propos z Krasnego, który pokazał „Męczeństwo Piotra Ohey'a” wg tekstu Sławomira Mrożka.

Na tegoroczne „Kukły” nadesłano prace (223 lalki i maski) z całego województwa podkarpackiego. Wiele z nich odznaczało się wysoką wartością artystyczną, a jury bardzo chwaliło nieszablone podejście do tematu, oryginalność, funkcjonalność, nowe techniki animacji oraz jakość wykonania. Młodzi twórcy korzystali z różnych technik teatralnych (maska, kukła, marionetka, pacynka, techniki łączące) i plastycznych (np. wyklejanka, papier mache, obróbka w drewnie, wyszywanie, masa solna, przetwarzanie plastiku). Do zobaczenia za rok!

M. Szukała. Fot. I. Śpiewła

Gra „Cat Stax” – polecamy!

Cat Stax to logiczna gra polegająca na układaniu kotów na planszach-siatkach w określony sposób. Posiada 44 plansze o różnych stopniach trudności, dzięki czemu kotki może układać zarówno dziecko (wydawca poleca tę grę od 7 roku życia), jak i osoba dorosła. Różne kształty plansz i stopnie trudności oprócz dobrej zabawy, ćwiczą logiczne myślenie, cierpliwość, dociekliwość i motorykę ręki. Każda karta oczywiście ma rozwiązanie, z którego można skorzystać, gdy zadanie wydaje się nierozwiązywalne, lub gdy chcemy sprawdzić poprawność swojego rozwiązania. To nie lada łamigłówka dla wszystkich kociarzy (i nie tylko).

Grać można pojedynczo lub w zespołach, na czas lub bez limitu czasowego. Figurki kotów różnią się wielkością i kształtem i kolorami.

Gra Cat Stax zdobyła prestiżowy tytuł Zabawka Roku 2019 w kategorii „Puzzle i układanki” przyznawany przez portal Zabawkowicz dla najbardziej wartościowych, mądrych i bezpiecznych zabawek i gier.

L. Hajduk. Fot. Wydawnictwo Rebel

Konkurs fotograficzny

„Spacer po Malawie” był konkursem prezentującym bogactwo i różnorodność obiektów zabytkowych, panoram i obiektów przyrodniczych znajdujących się w Malawie. Do konkursu zaproszeni zostali miłośnicy spacerów i fotografii. Zdjęcia konkursowe przedstawiały zarówno obiekty, znajdujące się w Malawie, jak i pejzaże (widoki) tego sołectwa. Ukształtowanie terenu dawały również możliwość wykonania panoramicznych, „pocztówkowych” fotografii. Autorom wybranych prac konkursowych udało się dodatkowo uchwycić nastrój chwili. Cieszymy się, że w konkursie wzięli udział nie tylko mieszkańcy gminy Krasne. Gratulujemy wszystkim Uczestnikom umiejętności fotograficznych, a Laureatom wygranej.

L. Hajduk
Fot. E. Maścisko-Sączawa

„Wartość sama w sobie”

*Jest na Podkarpaciu Gmina, która WIELKI FASON trzyma.
Przez Rzeszowskich zarządzana, KRESZNĄ POLSKĄ była zwana.
Ród Krasieński osiadł na Niej i rozwijał gospodarczo
A „ŚLEPOWRON” w Herbie Rodu, po dziś dzień jest Gminy Tarczą.
Tu Ligęza, Lubomirski i Potocki mieli włości,
A i Adam Czartoryski Nią zarządzał... dla jasności
Pełna legend i przekazów, historycznych drogowskazów.
GMINA KRASNE JAK KRÓLOWA, NIE CHCE SŁUŻKĄ BYĆ RZESZOWA!
W tych co mają Tu korzenie, świetność historyczna drzemie.
Wartość tę po Ojcach mają, a więc Ziemię Tę kochają!*

Iwona Wisz

Wiersz powstał na okoliczność 25-lecia zajęć w GOKiB Krasne

Za półką z książkami

Na początku października br. odbyło się podsumowanie III edycji Projektu „Mała książka wielki człowiek”, w którym brały udział Biblioteka Publiczna i Przedszkole w Krasnem. Dzieciom, które wzorowo chodziły do biblioteki, wypożyczały książeczki oraz zebrały komplet naklejek, wręczyłam Dyplomy Małego Czytelnika oraz nagrody. Gratuluję maluchom oraz ich rodzicom, którzy podjęli ten trud, aby przyprowadzać swoje pociechy do biblioteki. Bez ich zaangażowania, dzieci nie byłyby w tym miejscu, w którym teraz są, w myśl przysłowia „Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci”. Drodzy Rodzice, Dziadkowie i Opiekunowie, pamiętajcie o tym. Zapraszam również do udziału w kolejnej już edycji „Mała książka wielki człowiek”.

Odwiedziłam także Biedronki, Pszczółki i Motylki, do których przyprowadziłam wyjątkowego gościa, którym był ent. Dlaczego jego? Otóż ent jest drzewem, a w październiku obchodzimy Dzień Drzewa. Opowiedziałam przedszkolakom o tych największych roślinach świata. Były również zajęcia plastyczne, a na koniec spotkania, przeczytałam jedną z wielu książek z serii „O czym szumią wierzby”, pt.: „Pomocna dłoń”. Listopad, rozpocząłam odwiedzinami „zerówek” z krasnieńskiego przedszkola. Tematem spotkania był „mały owad, bardzo pracowity, który buduje z siostrami, dom w kopcu ukryty”. Przekazałam dzieciom wiedzę na temat tego żyjątka, przy pomocy skrzynki kamishibai, przeczytałam bajkę pt.: „Konik polny i mrówka” po czym dzieci, wykonywały mrówkę z kółek i konika polnego. Podobne spotkanie odbyło się również w bibliotece, na które oboje, mimo tak późnej pory roku, przyleciały Motylki, z przedszkola w Krasnem. Ogromną gratką dla małych gości były, ukryte w zamku czytelniczym, smoki, których odnalezienie i policzenie ich, było niemałym wyzwaniem.

W związku z ogłoszonym przez Bibliotekę Publiczną w Malawie konkursem „Smok ze smoczey jamy”, Bibliotekę Publiczną w Krasnem odwiedziły Zajęczki. Dzieci uczestniczyły w tym konkursie, dlatego przeczytałam książkę pt.: „Smok spod Wawelu”, przybliżając w ten sposób maluszkom postać smoka. Mali goście bardzo dobrze czuli się na salonach smoczego zamku, posiedzieli na tronie i zapowiedzieli się na kolejne czytanie, tym razem o Kreciku.

Po dłuższej przerwie, jaka była spowodowana skonstrum oraz remontem lokalu, wznowiła działalność Biblioteka Publiczna w Malawie, która obecnie prowadzona jest przez nową bibliotekarkę, Panią Lidie. Na

początku było „B jak Biblioteka” oraz uczniowie klasy IIa z wychowawczynią, Katarzyną Świerk z Zespołu Szkół w Malawie. Wizyta miała na celu zapoznanie dzieci z biblioteką oraz jej zbiorami. Bibliotekarka opowiedziała, w jaki sposób ułożone są zbiory, gdzie szukać odpowiednich, do wieku i zainteresowań, książek i w jaki sposób pracuje biblioteka. Następnie, dzieci mogły wykazać się zdobytą wiedzą, dzieląc różne wydawnictwa na książki dla dorosłych, dla dzieci i na popularno - naukowe oraz układać je alfabetycznie. Na koniec spotkania, wykonywały inicjał litery B, rozpoczynającej słowo tego ważnego i, mam nadzieję, bliskiego dla nich miejsca. Kolejnym razem odbył się „Spacer po jesiennym lesie”. Tym razem Motylki, odwiedziły Bibliotekę Publiczną w Malawie. Dzieci wysłuchały fragmentu książki Lucyny Krzemienieckiej pt.: „Z przygód krasnala Hałabały”, o tym jak Hałabała spacerując po lesie, spotykał zwierzęta szykujące się w różny sposób do nadchodzącej zimy, po czym przedszkolaki uczestniczyły w warsztatach plastycznych. Z wykonanych prac powstał plakat, ilustrujący spacer krasnala z przyjacielem po jesiennym lesie. Ważnym punktem lekcji, była możliwość pooglądania różnych książek, znajdujących się w bibliotece oraz przytulenie ogromnego, pluszowego niedźwiadka, mieszkającego w Bibliotece.

17 listopada odbył się finał Gminnego Konkursu Plastycznego „Smok ze smoczey jamy” wg wiersza Wandy Chotomskiej, zorganizowanego przez Bibliotekę Publiczną w Malawie (więcej na ten temat w części KULTURA).

Zapraszam, w imieniu swoim, jak i Pani Lidii, do Biblioteki Publicznej w Malawie. Nowy look lokalu, inne, bardziej dogodne godziny funkcjonowania biblioteki (jest to odzew na sygnały czytelników o przesunięciu godzin otwarcia biblioteki), nowe propozycje, wiele nowości wydawniczych, zakupionych zarówno z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego jak i ze środków budżetowych oraz dary przekazane przez osoby fizyczne to zmiany, jakie nastąpiły. Zachęcam również do odwiedzin rodziców ze swoimi pociechami, które mogą wziąć udział, po raz pierwszy w Bibliotece Publicznej w Malawie, w projekcie „Mała książka wielki człowiek”, w ramach którego, otrzymają w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki, Mały Czytelnik otrzyma na-

klejkę, a po zebraniu dziesięciu, niespodziankę. W wyprawce znajdują coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” to broszura informacyjna przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji, dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego.

Biblioteka Publiczna w Strażowie zorganizowała kilka spotkań z przedszkolakami. Sześciolatki wysłuchały opowiadania Ewy Stadtmüller pt.: „O Skrzacie Jagódce, który zakładał bibliotekę”, a pięciolatki miały możliwość zapoznać się z bajką „O borsuku samotniku”. Pani z biblioteki podjęła temat o przyjaźni, nie tylko do drugiego człowieka czy zwierząt, ale również do książki i wydruku.

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia dedykuję poniższy wiersz, Kornela Makuszyńskiego „Pokój ludziom”:

*Dzieciatko Boże, uczyni cud raz jeszcze
Większy, niż bitwa wygrana nad wrogiem,
Każ polskie serca w polskie ująć kleszcze,
Jedną oddychać Polską, jednym Bogiem.
Niech nas dwóch idzie po tej samej ścieżce,
A gdy się zetkną, niechaj wielki Boże!
Z oczu dobędą uśmiech a nie noże!
Spraw to Dzieciatko Nowonarodzone!
A my Ci za to przyniesiemy w podzięce
To, co Cię złotym napelni uśmiechem:
Dwa polskie serca miłością złączone
I dwie złączone zgodą polskie ręce.
Patrzcie! O patrzcie! Betlejemską strzechą
Pełna jest słońca od naszych pacierzy,
O ludzie! Boże dziecię się uśmiecha,
A Jego oczy mówią, że nam wierzy!*

Kontakt: tel. BP Krasne: **17 230 03 53**, BP w Malawie: **17 238 03 54**, BP w Palikówce **17 238 03 55** lub na stronie: **facebook.com/bibliotekawkrasnem** oraz na stronie internetowej **www.gokkrasne.pl**.

M. Antczak. Fot. L. Hajduk

Non omnis moriar

18 X 2021 r. pożegnaliśmy Pana Mariana Polewczaka. W ostatniej drodze towarzyszyli Mu: rodzina, znajomi, absolwenci Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Krasnem, nauczyciele. Odszedł wspaniały Człowiek: nauczyciel, wychowawca, inicjator budowy nowego obiektu szkolnego - którego pięćdziesięciolecie będzie obchodzone w przyszłym roku szkolnym, a także dyrektor, działacz sportowy, społecznik, kraśnianin.

Niewielu zapewne wie, że ten powszechnie szanowany Człowiek, zapisał też piękną kartę historii, która sprawiła, że mieliśmy zaszczyt obcować z prawdziwym bohaterem. Oto kilka faktów z Jego biografii.

Marian Polewczak urodził się w roku 1935 w Bliziance, wsi położonej koło Niebylca. Tam ukończył szkołę podstawową. Dzięki zapobiegliwości swojej matki, w roku szkolnym 1949/1950 został uczniem Państwowego Liceum Pedagogicznego w Rzeszowie, ale nie zdołał zdać matury, bo będąc w III klasie zaangażował się w działalność opozycyjną, sprzeciwiając się czynnie reżimowi komunistycznemu. Za przynależność do konspiracyjnej organizacji „Filomaci”, która sprzeciwiała się sowietyzacji Polski i szkoły oraz dążyła do ujawnienia prawdy historycznej, został aresztowany 22 III 1953 roku przez funkcjonariuszy Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa w Rzeszowie i osadzony w więzieniu. Po brutalnym śledztwie

18 maja zapadł wyrok pozbawienia wolności na 2 lata.

Młodego, osiemnastoletniego wówczas Mariana Polewczaka, jako więźnia politycznego wywieziono do miejscowości Laskowice w województwie wrocławskim, a następnie jako „bardzo krnąbrnego wroga ludu” skierowano do pracy w kopalni węgla kamiennego w Miłowicach na Górnym Śląsku. 21 VI 1954 roku po odbyciu kary opuścił Obóz Pracy Więźniów Politycznych i powrócił do rodzinnej wsi. Te tragiczne i brzemienne w skutki przeżycia opisuje w książce „Zespół Samokształceniowy Filomaci (1951-1953) w Państwowym Liceum Pedagogicznym w Rzeszowie”, której jest współautorem.

Przez 2 lata bezskutecznie szukał pracy, nie mógł także dokończyć liceum i zdać matury. Dopiero po „odwilży październikowej” w 1956 r. Ministerstwo Oświaty wyraziło zgodę na Jego zatrudnienie. Od 1 stycznia 1957 roku pracował we wsi Dydnia w powiecie brzozowskim, jako nauczyciel niekwalifikowany, za pensję, która nie pozwalała na elementarną egzystencję. W tym też roku zdał maturę i uzyskał niezbędne kwalifikacje pedagogiczne.

Dalsza droga zawodowa Pana Mariana prowadziła przez Grzegorzówkę, Wysoką Głogowską, Trzcianę, Maławę, Rzeszów do Krasnego. Z tą wsią związał swoje życie zawodowe i osobiste. Tutaj poznał swoją

żonę Aleksandrę, wybudował dom, powitał na świecie córkę Agatę, później cieszył się wnukami: Konradem i Kamilem.

Pracując, uzupełniał swoje wykształcenie: w 1967 roku ukończył Studium Nauczycielskie, w 1976 Akademię Wychowania Fizycznego w Krakowie, a w 1981 studia podyplomowe. W latach: 1972-1977 oraz 1982-1988 był dyrektorem Szkoły Podstawowej w Krasnem. Dbał nie tylko o rozwój intelektualny swoich uczniów, ale także ich tężyznę fizyczną, czego dowodem są liczne puchary, ale także m.in. medal za zajęcie II miejsca w Ogólnopolskim Konkursie „Boisko sportowe i obiekty rekreacyjne w każdej gminie”.

Po odejściu na emeryturę – w wieku 65 lat – nadal działał w strukturach Związku Nauczycielstwa Polskiego, Oddziale Rzeszowskim Związku Więźniów Politycznych i Podkarpackiej Radzie do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Pełnił społecznie funkcję kuratora i ławnika sądowego.

Jego działalność zawodowa i społeczna zostały docenione i wyróżnione wieloma odznaczeniami państwowymi, resortowymi i kombatanckimi, wśród których warto wymienić: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Złota Odznaka ZNP, Krzyż Więźnia Politycznego.

Marian Polewczak – człowiek o niezwyklej biografii – zmarł mając 86 lat, naznaczony w ostatnim czasie ciężką chorobą. Wierzę, że zapisał się we wdzięcznej pamięci swoich uczniów i współpracowników, którym poświęcił część swego życia, tę najlepszą.

D. Rudnicka. Fot. Archiwum ZSP Krasne

**W tę noc świętą każda rodzina
Czeka aż narodzi się Boża Dziecina.
Jest to czas wiary, pełen miłości
Radość i szczęście w każdym domu gości.
To On, to Jezus, to maleńkie Dziecię
Niech Wam da wszystko
co najlepsze na świecie!**

**Zdrowych i Spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
życzą wychowankowie
Świetlicy Środowiskowej
GOPS w Malawie**

**Zdrowia nieustającego,
Mikołaja hojnego,
Pięknej Wigilii,
Radości Zgody i Miłości
Ale nie w samotności.
Niech choinka pachnie pięknie,
Wszystkie smutki niech idą w kąt,**

**Dzieci ze Świetlicy Środowiskowej
w Palikówce
życzą Wszystkim
Pięknych i Wesołych Świąt**

**Smacznego piernika,
z rodzynkami sernika!
Dużo radości
i jeszcze innych pyszności
na świątecznym stole,
gdzie pierogi, kutia,
kompot z suszu
dodadzą Ci animuszu!**

**życzą podopieczni
Świetlicy Środowiskowej
w Krasnem**

**Wesołych Świąt! – Wiktoria
Dużo prezentów pod choinką! – Antos
Dużo śniegu! – Magda
Smacznym piernikom i dużego batwana! – Weronika
Szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia! – Agnieszka
Zdrowych i spokojnych świąt! – Eliza
Pachnącej choinki! – Ania
Świetnej zabawy na śniegu! – Oliwka
Miłego ubierania choinki! – Emilka
Smacznym potraw wigilijnych! – Amelka
Miłego kolędowania! – Michał
Smacznego karpia! – Krystian
Rodzinnych świąt! – Lena
Miłego czasu spędzonego z rodziną! – Zuzia
Dla wszystkich spokojnych i błogostawionych świąt!
– p. Marysia**

**życzą dzieci i opiekunowie
ze Świetlicy Środowiskowej
w Strażowie**

